

×

×

×

Alleenstaande ouders in Amsterdam

Deze factsheet beschrijft hoe het gaat met de demografische staat van Amsterdamse alleenstaande ouders met minimaal één thuiswonend minderjarig kind. Daarnaast wordt er beschreven hoe het met hen gaat op het gebied van inkomen, armoede en gezondheid.

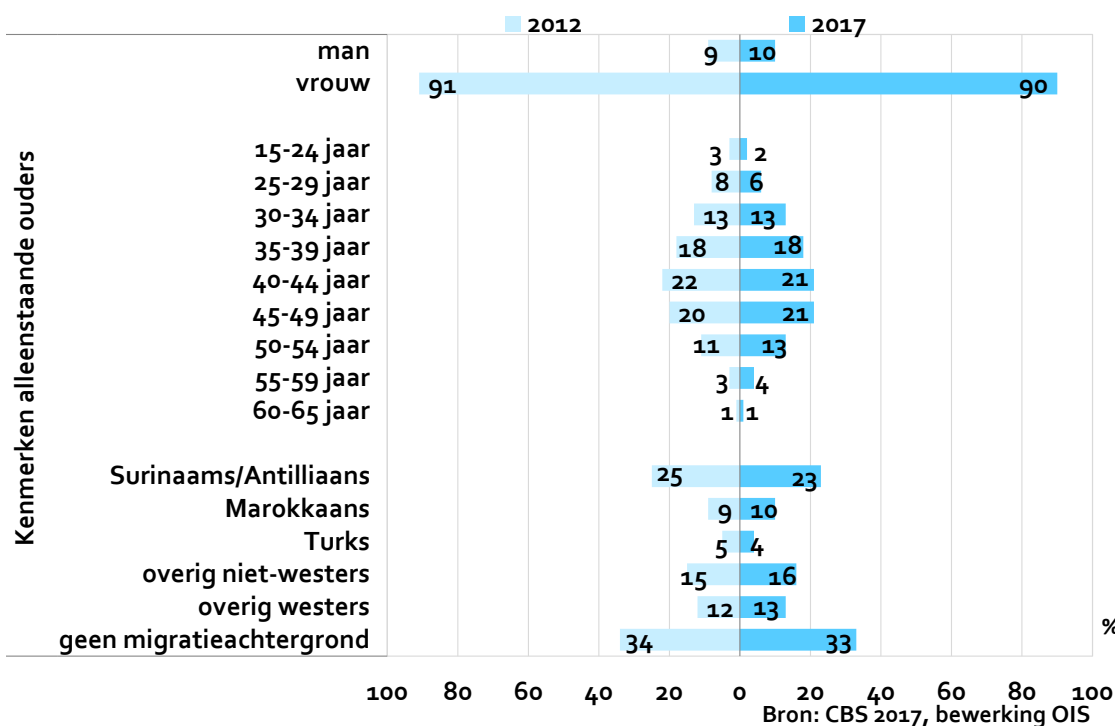
 Demografie	 Inkomen	 Armoede	 Gezondheid
5% van de Amsterdamse huishoudens bestaat uit eenoudergezinnen	Vaker een lage SES dan niet-alleenstaande ouders	1 op de 3 behoort tot de minima	Even vaak goede ervaren gezondheid als niet-alleenstaande ouders
Merendeel alleenstaande ouders is vrouw en tussen 35 en 49 jaar oud	Een kwart heeft een bijstandsuitkering	Minima vaker een migratieachtergrond dan bovenminima	Even vaak psychische klachten als niet-alleenstaande ouders
Tweederde heeft een migratieachtergrond	Vaker een laag inkomen dan niet-alleenstaande ouders	Minima vaker laagopgeleid dan bovenminima	Vaker kwetsbaar op sociaaleconomisch gebied dan niet-alleenstaande ouders
Aandeel het hoogst in Amsterdam Zuidoost (10%)	Vaker een betalingsachterstand dan niet-alleenstaande ouders	Minima vaker een bijstandsuitkering dan bovenminima	Vaker een stapeling in zorg-, jeugd en/of inkomensvoorzieningen dan niet-alleenstaande ouders
30% is laagopgeleid	Minder vaak economisch zelfstandig dan niet-alleenstaande ouders	Minima vaker 2 of meer kinderen dan bovenminima	
16% heeft 3 of meer kinderen	Minder vaak financieel onafhankelijk dan niet-alleenstaande ouders		

Achtergrondkenmerken en spreiding over de stad

In 2017 telt Amsterdam 24.537 eenoudergezinnen met tenminste één thuiswonend minderjarig kind, en zonder andere inwonende(n). In 2012 waren dit er 25.442. Deze pagina gaat kort in op de achtergrondkenmerken, zoals geslacht, leeftijd en herkomst, van de alleenstaande ouders in Amsterdam. Amsterdamse alleenstaande ouders zijn vaak vrouw, tussen 35 en 49 jaar oud, en hebben vaak een migratieachtergrond. Deze kenmerken zijn weergegeven voor de jaren 2012 en 2017, en dit laat zien dat de samenstelling van de groep alleenstaande ouders in deze periode niet is veranderd. Daarnaast wordt de spreiding in 2017 van de alleenstaande ouders over de stad weergegeven: het aandeel alleenstaande ouders is het hoogst in Amsterdam Zuidoost.

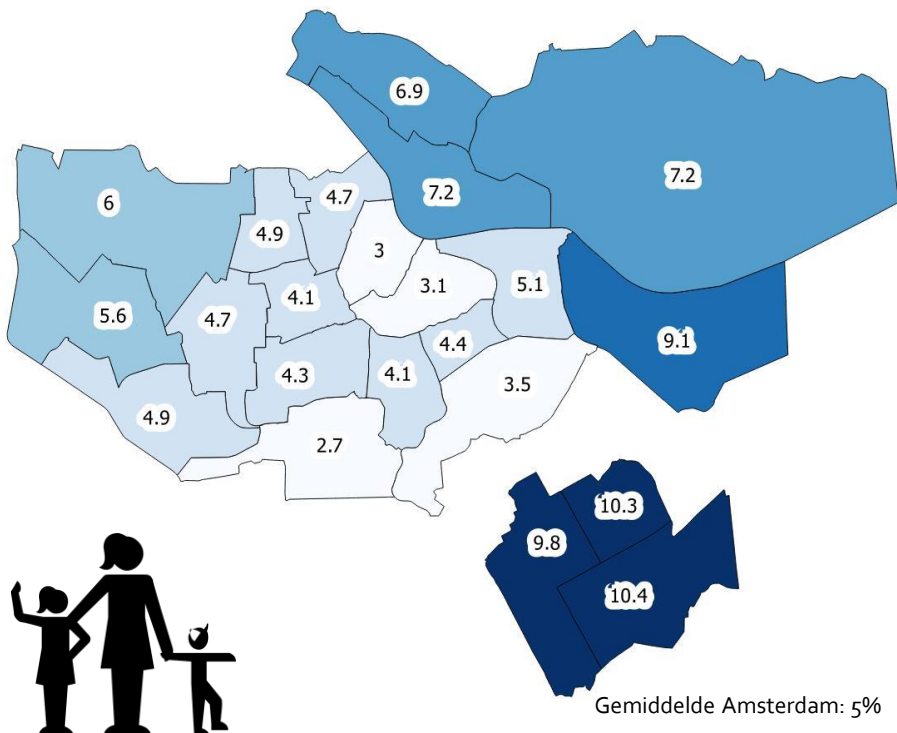
5% van alle huishoudens zijn eenoudergezinnen

- In 2017 bestaat 5% van de Amsterdamse huishoudens uit eenoudergezinnen. In 2012 was dit 6%.*
- Het merendeel van de alleenstaande ouders is vrouw (90%) en heeft een leeftijd tussen 35 en 49 jaar (60%).
- Tweederde van alleenstaande ouders heeft een migratieachtergrond.
- Er zijn geen veranderingen tussen de jaren 2012 en 2017 in achtergrondkenmerken van alleenstaande ouders.

In Amsterdam Zuidoost bevinden zich de meeste alleenstaande ouders

- In de stadsdelen Zuidoost, Noord en Nieuw-West is het aandeel alleenstaande ouders (t.o.v. alle huishoudens) hoger dan gemiddeld in Amsterdam.
- Op gebiedsniveau is het aandeel alleenstaande ouders het hoogst in Bijlmer-Centrum, Bijlmer-Oost en Gaasperdam/Driemond.
- Kijken we naar het aandeel alleenstaande ouders t.o.v. alle huishoudens met kinderen, dan scoren de stadsdelen Zuidoost, Noord en West hoger dan gemiddeld in Amsterdam.
- Kijken we naar de absolute aantallen, dan bevinden zich de meeste alleenstaande ouders in Zuidoost (n=4.770).

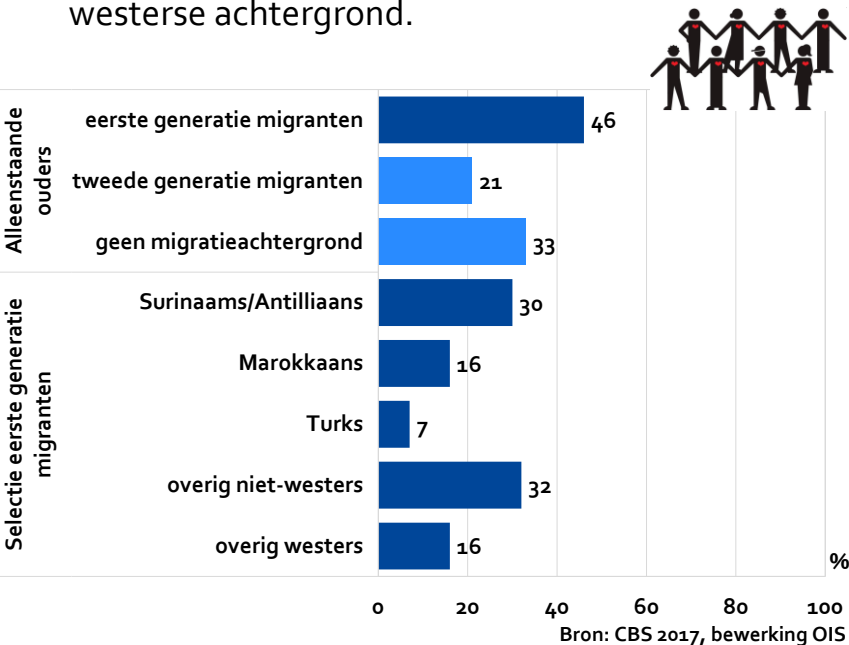
Bron: CBS 2017, bewerking OIS
*Let op: het gaat om eenoudergezinnen met minimaal één thuiswonend minderjarig kind. Kijken we naar het aandeel eenoudergezinnen met minimaal één minder-of meerderjarig thuiswonend kind, dan bestaat 9% van de Amsterdamse huishoudens uit eenoudergezinnen. In Nederland ligt dit aandeel iets lager, namelijk 7%.

Achtergrondkenmerken en kenmerken kind(eren)

- Het merendeel van de alleenstaande ouders is een eerste generatie migrant (46%). Deze eerste generatie migranten hebben vaak een Surinaams/Antilliaans, of een overig niet-westers achtergrond.
- Van de alleenstaande ouders heeft 30% een laag opleidingsniveau, 34% een middelbaar opleidingsniveau en 35% een hoog opleidingsniveau. Alleenstaande ouders zijn vaker laagopgeleid dan de gemiddelde Amsterdammer.* †
- Op deze pagina wordt ook gekeken naar het aantal kinderen in een eenoudergezin, en de gemiddelde leeftijd van kind(eren).** Van de alleenstaande ouders heeft 84% 1 of 2 kind(eren), en 38% heeft (een) kind(eren) met een gemiddelde leeftijd tussen 12 en 17 jaar.

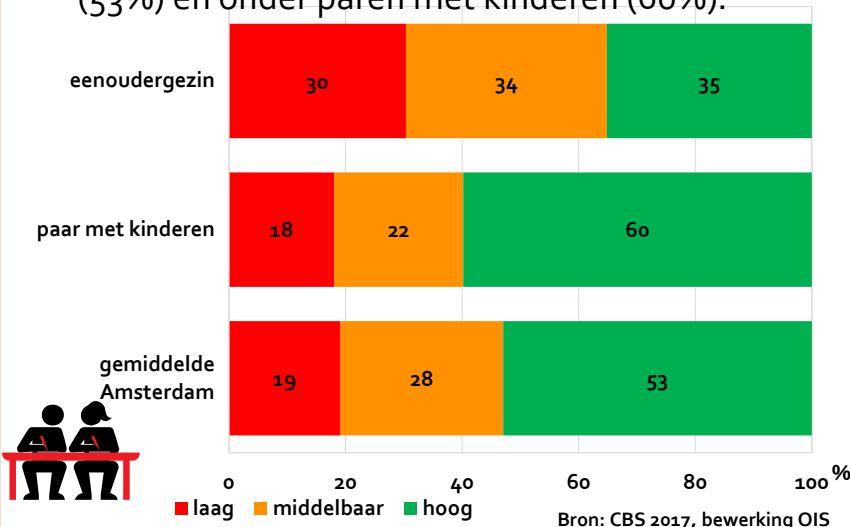
46% van de alleenstaande ouders is een eerste generatie migrant

- Eerste generatie migranten hebben vaak een Surinaams/Antilliaanse, of een overig niet-westerse achtergrond.

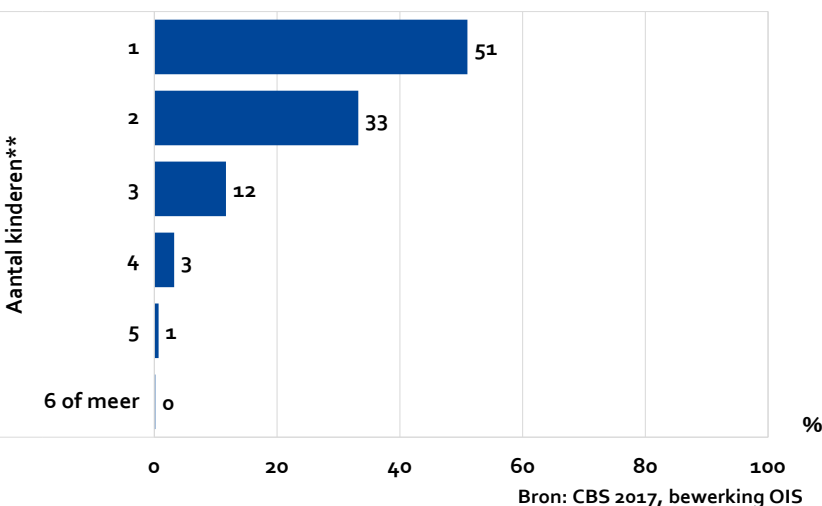
30% van de alleenstaande ouders is laagopgeleid

- Van de alleenstaande ouders heeft 30% een laag opleidingsniveau.
- 35% van de alleenstaande ouders is hoogopgeleid. Dit is veel lager dan gemiddeld in Amsterdam (53%) en onder paren met kinderen (60%).

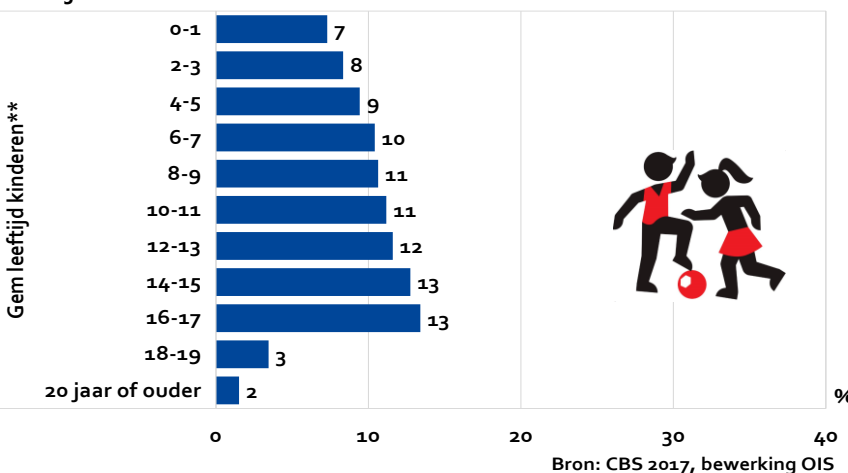
Alleenstaande ouders hebben vaak 1 of 2 kind(eren)

- 51% van de alleenstaande ouders heeft één kind en 33% heeft 2 kinderen. 16% heeft 3 of meer kinderen.

38% heeft (een) kind(eren) met een gemiddelde leeftijd tussen 12 en 17 jaar

- 25% van de alleenstaande ouders heeft (een) kind(eren) met een gemiddelde leeftijd tussen 0 en 5 jaar.
- 32% heeft (een) kind(eren) met een gemiddelde leeftijd tussen 6 en 11 jaar en 38% tussen 12 en 17 jaar.

Bron: CBS 2017, bewerking OIS

*voor paren met kinderen is gekeken naar het opleidingsniveau van de hoofdkostwinner.

** Let op: het gaat om eenoudergezinnen met minimaal één thuiswonend minderjarig kind.

†een 'laag opleidingsniveau' = lbo/vbo/vmbo, mulo/mavo, de eerste 3 leerjaren van havo/vwo en het laagste niveau van het beroepsonderwijs; een 'middelbaar opleidingsniveau' = bovenbouw havo/vwo en opleidingen vergelijkbaar met mbo 2, 3 en 4; en een 'hoog opleidingsniveau' = een hbo- en een universitaire opleiding.

X X X Inkomen en wanbetalers

Informatie over inkomen komt uit het Integrale Inkomens- en Vermogensonderzoek van CBS. Bij het toetsen van het inkomen wordt gekeken naar de hoogte van het belangrijkste huishoudinkomen. De grens voor een laag inkomen ligt in Amsterdam op 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM). 38% van de alleenstaande ouders heeft een laag inkomen. Dit kan onder andere komen doordat een groot deel van de alleenstaande ouders een bijstandsuitkering heeft als belangrijkste inkomstenbron (26%). Iets meer dan de helft van de alleenstaande ouders met een bijstandsuitkering zit zeven jaar of langer in de bijstand.

Amsterdammers die langer dan zes maanden hun zorgverzekeringspremie niet hebben betaald en niet reageren op herinneringen, worden door de zorgverzekeraar aangemeld bij het Centraal Administratie Kantoor (CAK) voor de wanbetalersregeling.* In 2017 heeft bijna 10% van de alleenstaande ouders een betalingsachterstand die was aangemeld bij het CAK.

Alleenstaande ouders vaker laag inkomen dan gemiddeld in Amsterdam

- 38% van de alleenstaande ouders heeft een laag inkomen (<120% WSM). Dit is veel hoger dan gemiddeld in Amsterdam (21%) en onder paren met kinderen (10%).

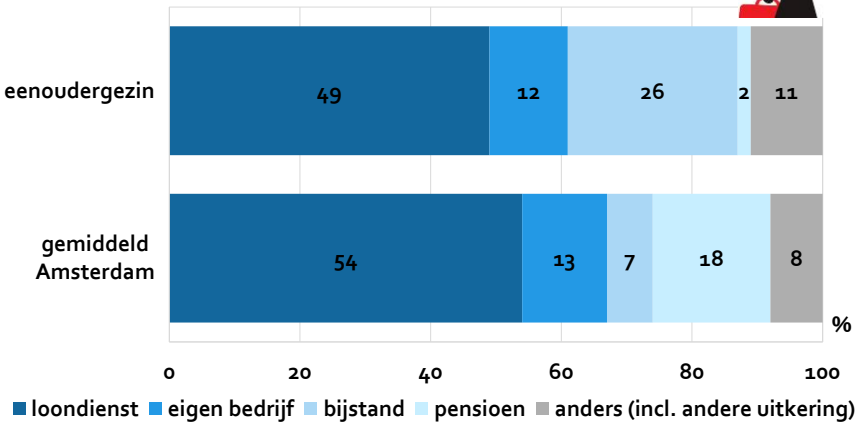

	eenoudergezin		paar met kinderen	gemiddelde Amsterdam	
hoogte inkomen	abs	%	%	%	
0-99% WSM	3.494	15	5	10	
100-109% WSM	3.934	17	3	8	
110-119% WSM	1.509	6	2	3	
120-129% WSM	1.208	5	2	3	
130% of meer	13.194	57	87	76	
totaal	23.339	100	100	100	

Bron: CBS 2017, bewerking OIS

Een kwart heeft een bijstandsuitkering als belangrijkste inkomstenbron

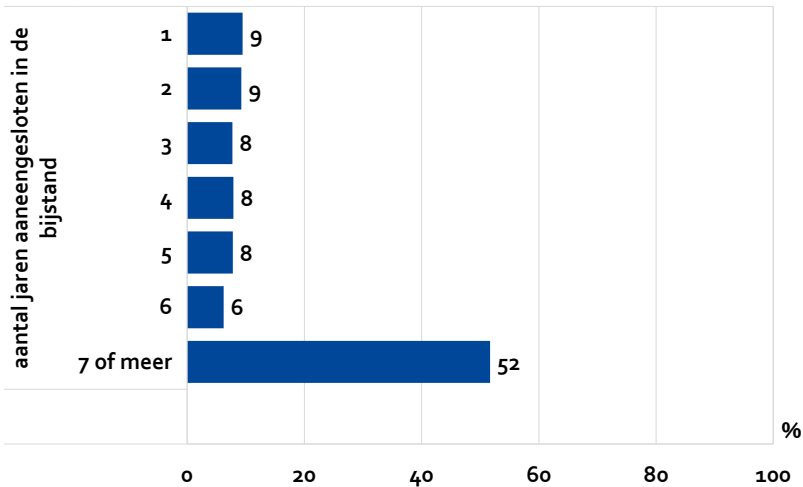
- 49% van de alleenstaande ouders heeft een loondienst als belangrijkste inkomstenbron.
- 26% heeft een bijstandsuitkering als belangrijkste inkomstenbron. Dit is veel hoger dan gemiddeld in Amsterdam (7%).

Bron: CBS 2017, bewerking OIS

Meer dan de helft met een bijstandsuitkering zit zeven jaar of langer in de bijstand

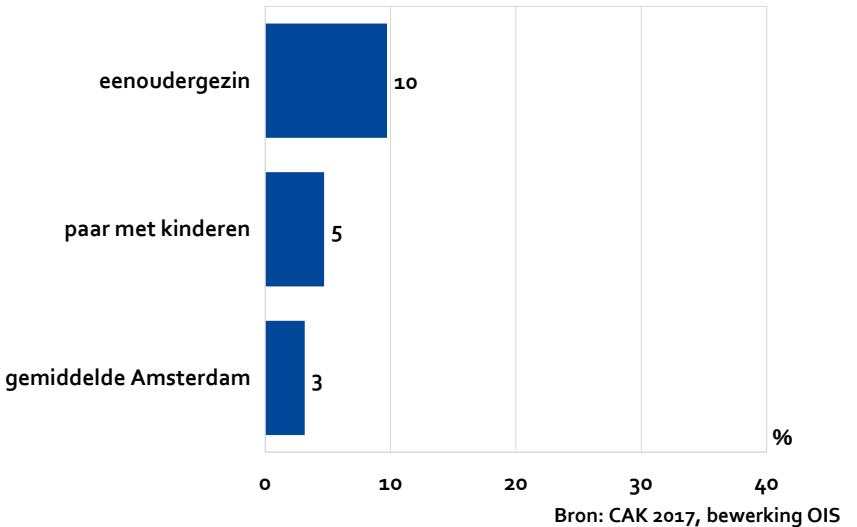
- Van de alleenstaande ouders met een bijstandsuitkering zit 52% al zeven jaar of langer in de bijstand.

Bron: CBS 2017, bewerking OIS

Bijna 1 op de 10 heeft een betalingsachterstand

- 10% van de alleenstaande ouders zit in een wanbetalersregeling. Dit is hoger dan gemiddeld in Amsterdam (3%) en onder paren met kinderen (5%).**

Bron: CAK 2017, bewerking OIS

Bron: CBS 2017, bewerking OIS
* In deze regeling betaalt een Amsterdammer een hogere, 'bestuursrechtelijke', premie aan het CAK i.p.v. de gebruikelijke premie aan de zorgverzekeraar. De eventuele aanvullende verzekering van de wanbetaler vervalt.
**voor paren met kinderen is gekeken naar een betalingsachterstand van de hoofdkostwinner.

✖ Economische zelfstandigheid en socio-economische status

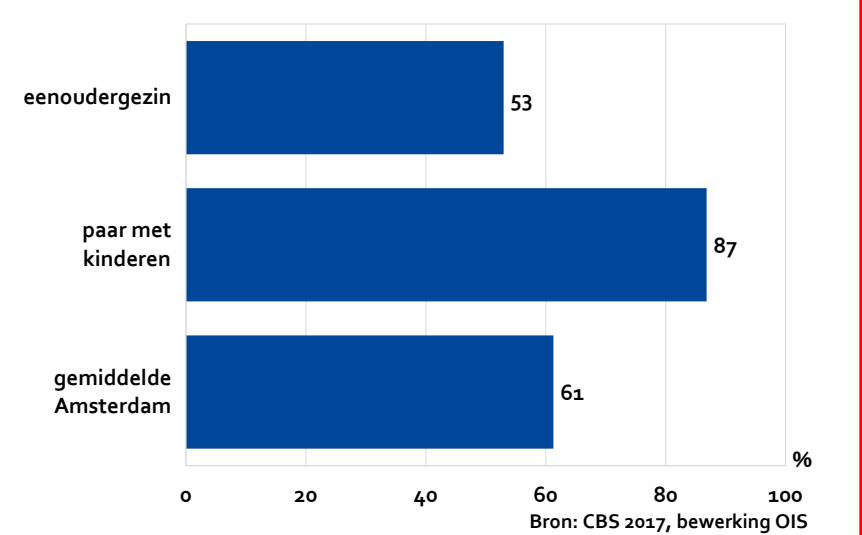
✖ Economisch zelfstandig wil zeggen dat iemand door arbeidsinkomen in het eigen levensonderhoud kan voorzien. Dit is geoperationaliseerd als een inkomen van minimaal 70% van het wettelijke minimumloon, oftewel de landelijke lage inkomensgrens voor een alleenstaande (in 2017: €950 per maand). Van de alleenstaande ouders is 53% economisch zelfstandig.

✖ Er is ook een andere maat gebruikt: financiële onafhankelijkheid. Dit betekent dat het inkomen uit arbeid, eigen onderneming en uit sociale verzekeringen (maar niet uit sociale voorzieningen) hoger is dan de lage inkomensgrens voor een alleenstaande. 57% van de alleenstaande ouders is financieel onafhankelijk.

Socio-economische status (SES) is gebaseerd op het inkomen en opleidingsniveau van Amsterdammers tussen 18 en 65 jaar. 35% van de alleenstaande ouders heeft een lage SES. Dit percentage is veel hoger dan gemiddeld in Amsterdam (22%).

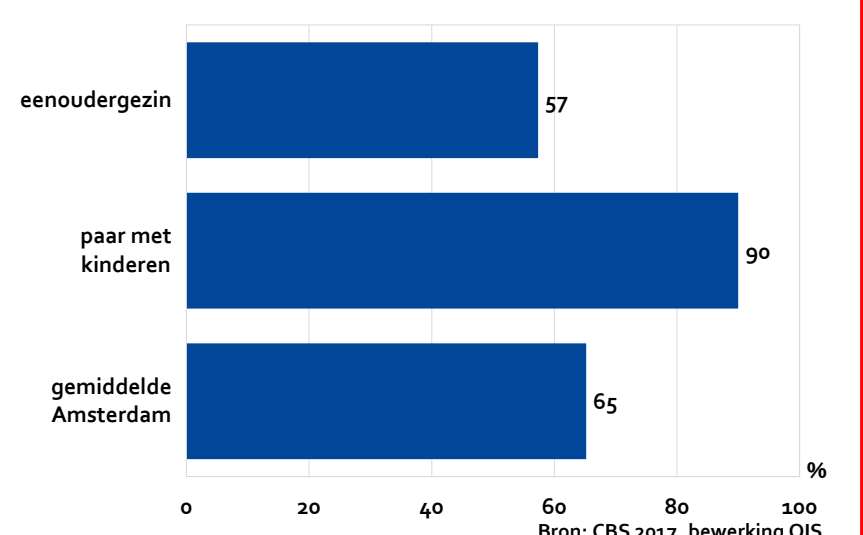
Alleenstaande ouders zijn minder vaak economisch zelfstandig

- 53% van de alleenstaande ouders is economisch zelfstandig. Dit is lager dan gemiddeld in Amsterdam (61%) en veel lager dan onder paren met kinderen (87%).*

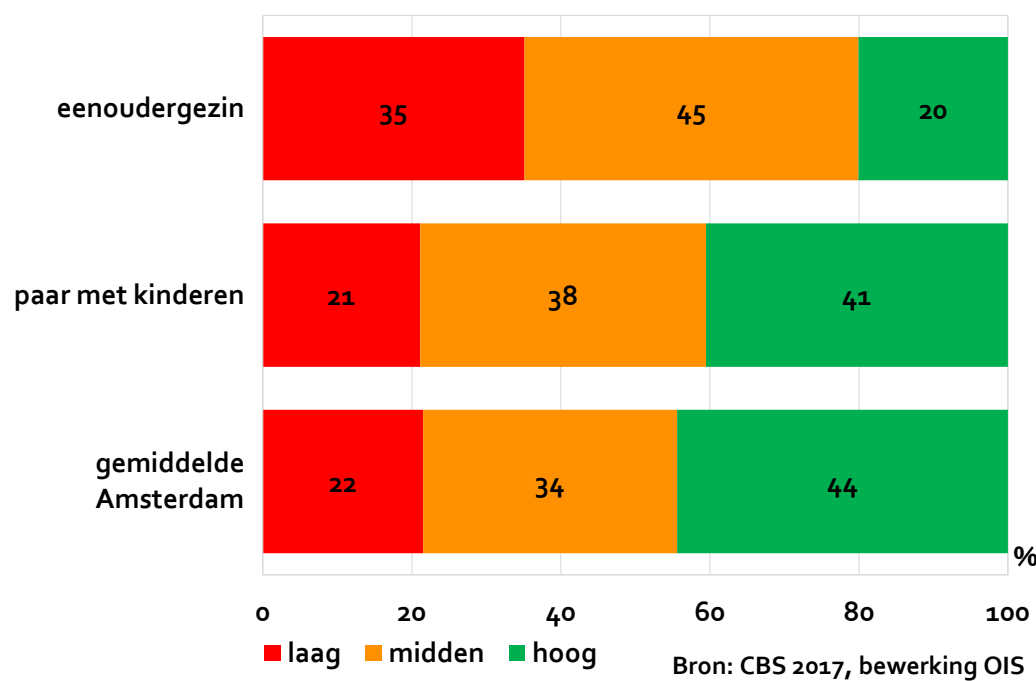

Alleenstaande ouders zijn minder vaak financieel onafhankelijk

- 57% van de alleenstaande ouders is financieel onafhankelijk. Dit is lager dan gemiddeld in Amsterdam (65%) en veel lager dan onder paren met kinderen (90%).*

Alleenstaande ouders vaker een lage socio-economische status dan gemiddeld in Amsterdam

- Meer dan een derde van de alleenstaande ouders heeft een lage SES (35%). Alleenstaande ouders hebben vaker een lage SES dan paren met kinderen (21%).
- Alleenstaande ouders hebben minder vaak een hoge SES (20%) dan paren met kinderen (41%).

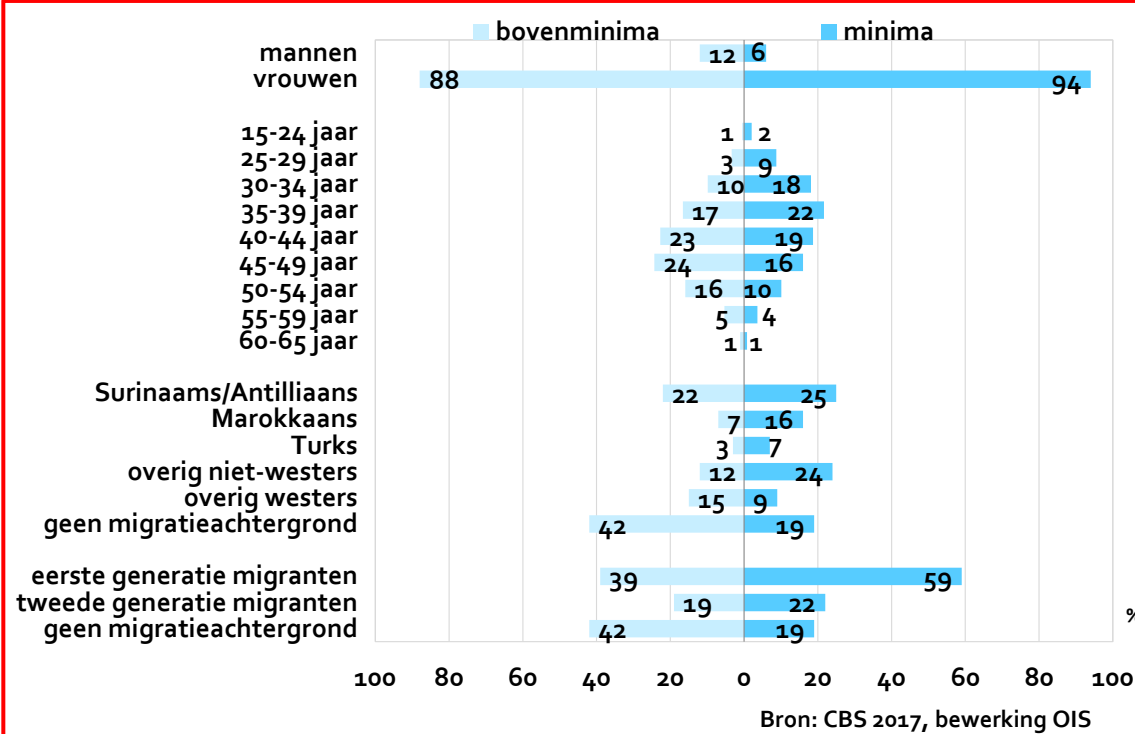

Armoede onder alleenstaande ouders

Op deze pagina worden de achtergrondkenmerken van alleenstaande ouders in armoede vergeleken met alleenstaande ouders die behoren tot de bovenminima. Dit is gedaan bij eenoudergezinnen met tenminste één minderjarig kind, met of zonder andere inwonende(n) en waarvan het inkomen het een heel jaar bekend is (vergelijkbaar met de Amsterdamse Armoedemonitor 2017, OIS).

Armoede is vastgesteld door te kijken naar de inkomens- en vermogenspositie van de alleenstaande ouders. Een alleenstaande ouder behoort tot de minima bij een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum (WSM) en een vermogen tot de bijstandsnorm. In 2017 behoort 35% van de alleenstaande ouders tot de minima. In 2012 was dit aandeel hoger (41%).

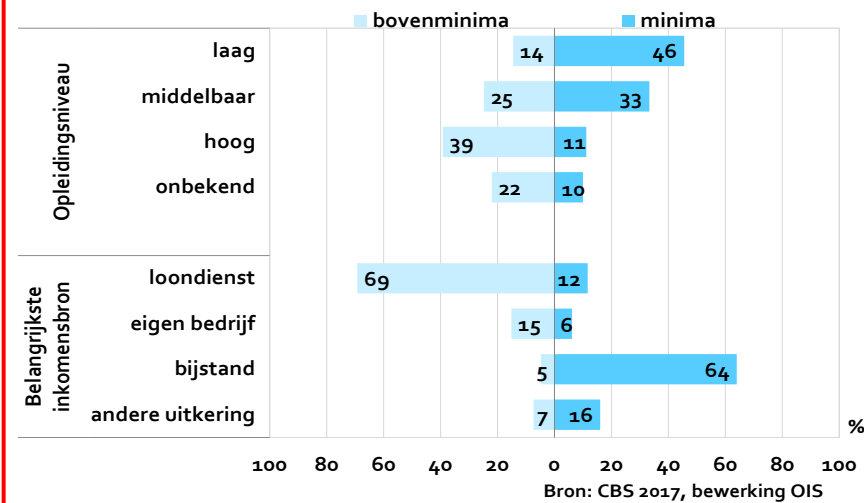
1 op de 3 alleenstaande ouders behoort tot de minima

- In Amsterdam wonen ruim 8.200 alleenstaande ouders in armoede.
- 29% van de minima heeft een leeftijd tussen 15 en 34 jaar (14% bij bovenminima).
- 81% van de minima heeft een migratieachtergrond. Dit percentage ligt veel hoger dan bij de bovenminima (58%).
- Er zijn geen veranderingen tussen de jaren 2012 en 2017 in achtergrondkenmerken van alleenstaande ouders in armoede.

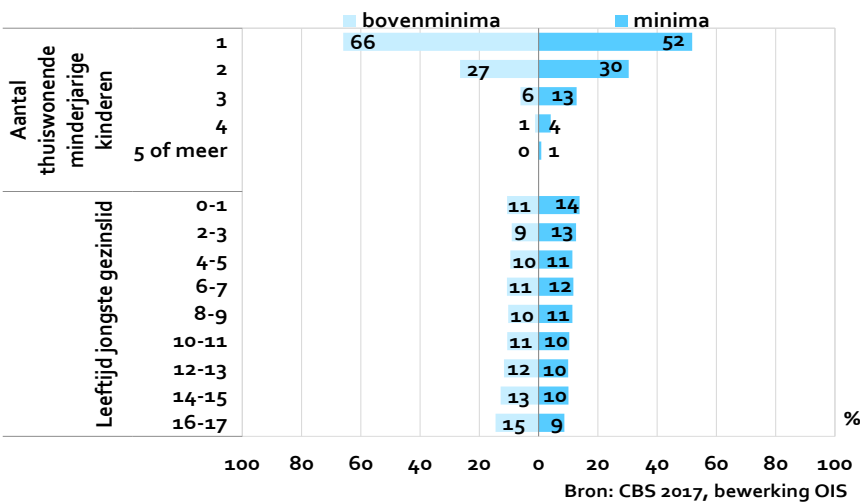
Alleenstaande ouders in armoede vaak laag opgeleid

- De minima is lager opgeleid (46%) dan de bovenminima (14%).*
- De minima heeft vaker een bijstandsuitkering als belangrijkste inkomstenbron (64%) dan de bovenminima (5%).**

Alleenstaande ouders in armoede vaker 2 of meer thuiswonende kinderen dan de bovenminima

- De minima heeft vaker 2 of meer thuiswonende kinderen (48%) dan de bovenminima (34%).
- Kinderen in minima eenoudergezinnen zijn jonger dan kinderen in bovenminima eenoudergezinnen.

Bron: CBS 2017, bewerking OIS
*een 'laag opleidingsniveau' = lbo/vbo/vmbo, mulo/mavo, de eerste 3 leerjaren van havo/vwo en het laagste niveau van het beroepsonderwijs; een 'middelbaar opleidingsniveau' = bovenbouw havo/vwo en opleidingen vergelijkbaar met mbo 2, 3 en 4; en een 'hoog opleidingsniveau' = een hbo- en een universitaire opleiding.
** andere inkomstenbronnen, zoals pensioen, niet gerapporteerd vanwege te kleine aantallen

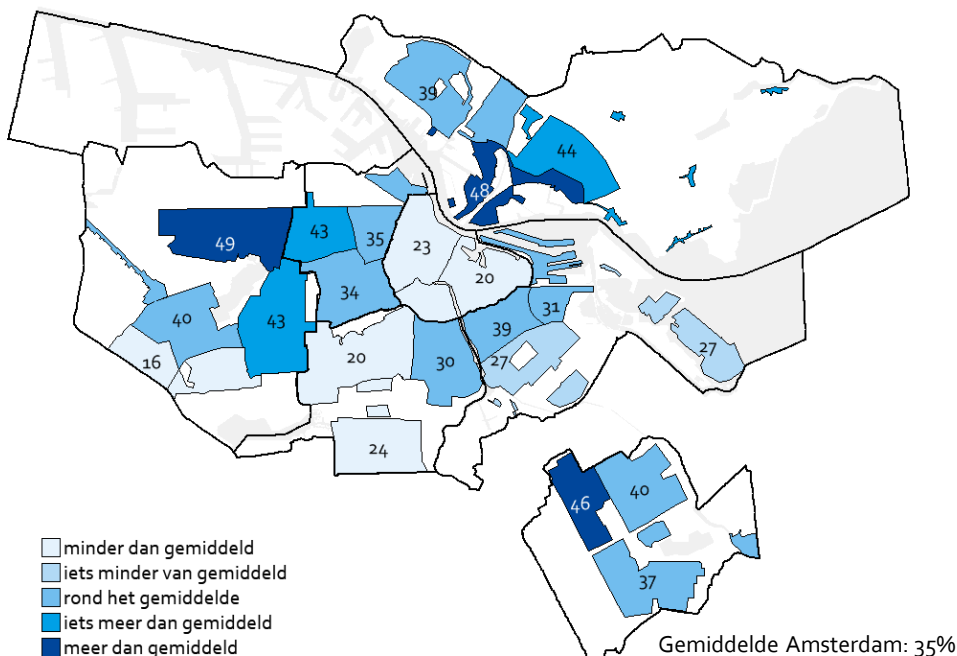
XX Spreiding van alleenstaande ouders in armoede over de stad

XX Op deze pagina wordt de spreiding over de stad van de volgende twee groepen alleenstaande ouders weergegeven:

- Alleenstaande ouders in armoede t.o.v. alle alleenstaande ouders.
- Alleenstaande ouders in armoede met een migratieachtergrond (eerste generatie) t.o.v. alle alleenstaande ouders.

XX In de kaarten hieronder is het aandeel per stadsdeel vergeleken met het Amsterdamse gemiddelde.

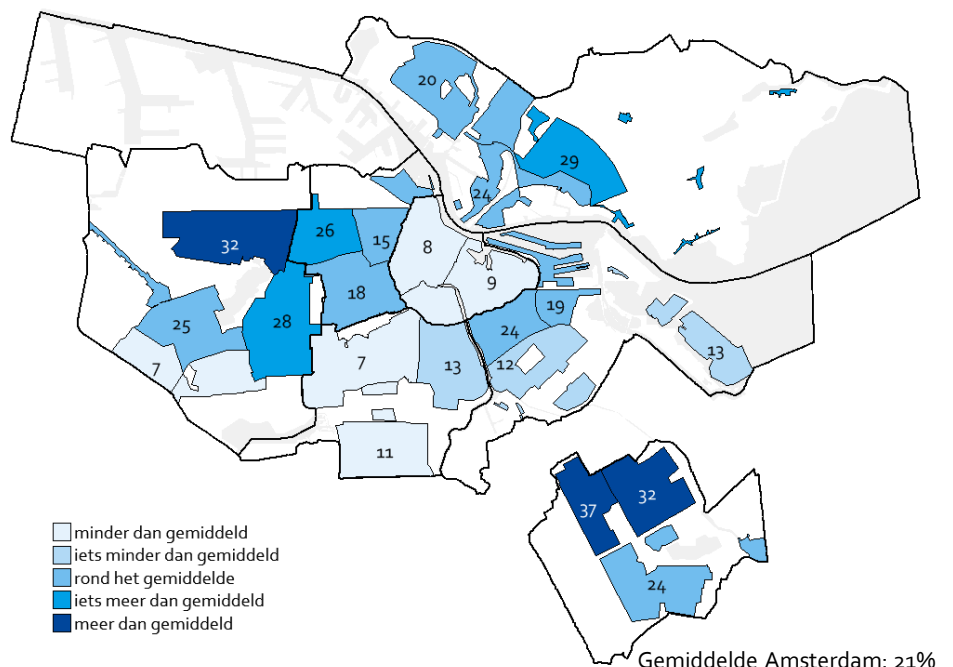
In Amsterdam Zuidoost bevinden zich de meeste alleenstaande ouders in armoede

- In de stadsdelen Noord, Zuidoost, Nieuw-West en West is het aandeel alleenstaande ouders in armoede hoger dan gemiddeld in Amsterdam.
- Op gebiedsniveau is het aandeel alleenstaande ouders in armoede het hoogst in Geuzenveld-Slotermeer-Sloterdijken, Oud-Noord en Bijlmer-Centrum.
- Kijken we naar de absolute aantallen, dan bevinden zich de meeste alleenstaande ouders in armoede in Zuidoost (n=1.860).

Spreiding over de stad van alleenstaande ouders in armoede met een migratieachtergrond (eerste generatie)

- In de stadsdelen Zuidoost, Nieuw-West en Noord is het aandeel alleenstaande ouders in armoede met een migratieachtergrond (eerste generatie) hoger dan gemiddeld in Amsterdam.
- Op gebiedsniveau is het aandeel alleenstaande ouders in armoede met een migratieachtergrond (eerste generatie) het hoogst in Bijlmer-Centrum, Bijlmer-Oost en Geuzenveld-Slotermeer-Sloterdijk.
- Kijken we naar de absolute aantallen, dan bevinden zich de meeste alleenstaande ouders in armoede met een migratieachtergrond (eerste generatie) in Zuidoost (n=1.390).

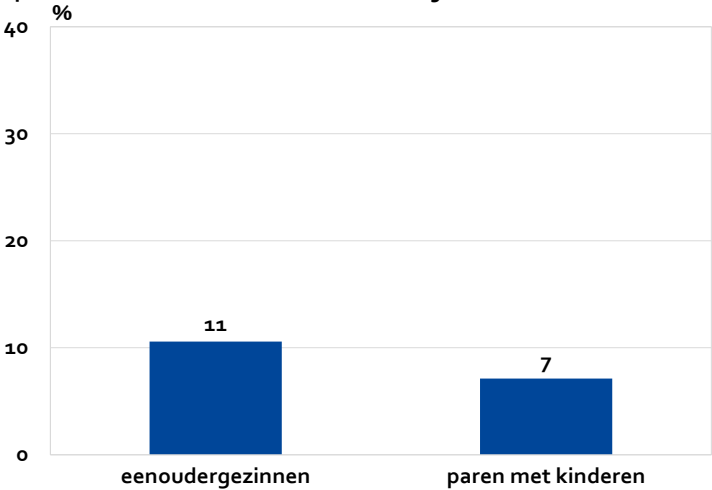
Gemeentelijke voorzieningen

In het project *Zicht en Grip op Sociaal* worden de toekenningen van gemeentelijke voorzieningen en de overlap van deze voorzieningen in kaart gebracht. De voorzieningen zijn onderverdeeld in de domeinen zorg, jeugd en inkomen. De cijfers betreffen toegekende voorzieningen op huishoudniveau, ongeacht of deze huishoudens daadwerkelijk van de voorziening gebruik hebben gemaakt. Dit is o.a. gedaan bij eenoudergezinnen met tenminste één minder-of meerderjarig thuiswonend kind.

35% van de alleenstaande ouders kreeg een voorziening in één domein en 13% (een) voorziening(en) in meerdere domeinen. Bij paren met kinderen kreeg 17% een voorziening in één domein en 4% (een) voorziening(en) in meerdere domeinen.

Van alle alleenstaande ouders maakt 11% gebruik van een jeugdvoorziening

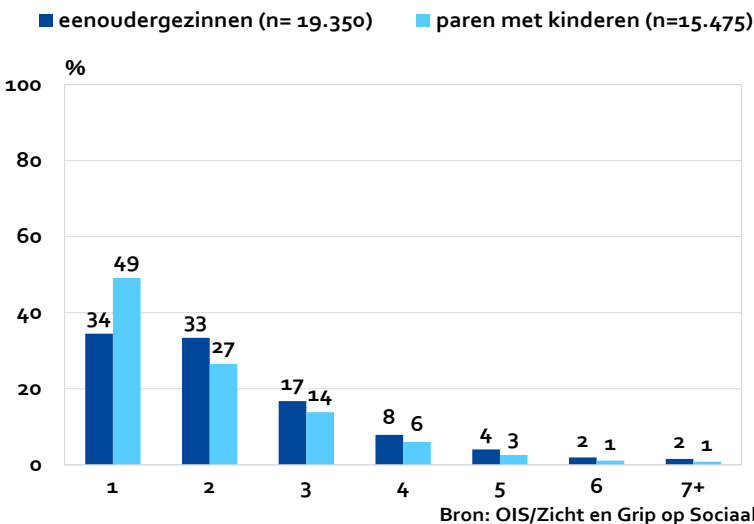
- 11% van alle alleenstaande ouders heeft een jeugdvoorziening.
- Van de alleenstaande ouders in de bijstand heeft 15% een jeugdvoorziening. Dit is hoger dan onder paren met kinderen in de bijstand (11%).

Bron: OIS/Zicht en Grip op Sociaal, 2017

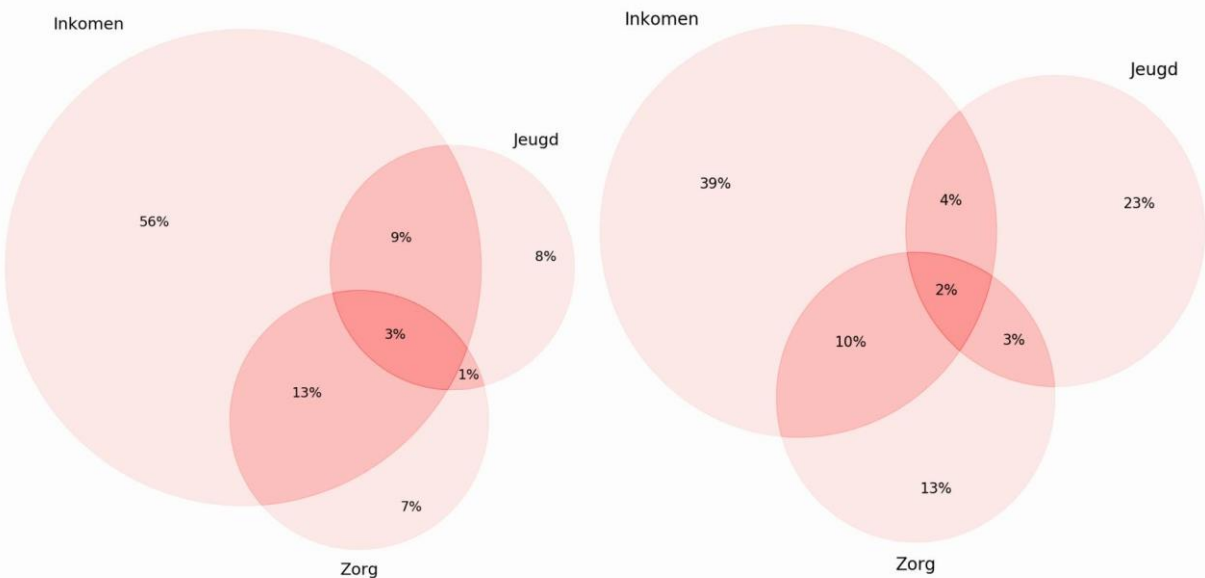
Alleenstaande ouders stapelen relatief vaak voorzieningen

- Van de alleenstaande ouders met één of meer voorzieningen maakt 66% gebruik van meer dan 2 voorzieningen. Dit is hoger dan onder paren met kinderen met één of meer voorzieningen (51%).

Bron: OIS/Zicht en Grip op Sociaal, 2017

Overlap in gemeentelijke zorg-, jeugd en/of inkomensvoorzieningen onder alleenstaande ouders

- Van de alleenstaande ouders met één of meer voorzieningen maakt 13% gebruik van een inkomens- én zorgvoorziening, 9% van een inkomens- én jeugdvoorziening en 1 % van zorg- én jeugdvoorziening.
- 3% van de alleenstaande ouders met één of meer voorzieningen maakt gebruik van een voorziening in alle drie de domeinen.

Colofon

Onderzoek, Informatie en Statistiek

Oudezijds voorburgwal 300

1012 GL Amsterdam

020 2510333

www.ois.amsterdam.nl

Opdrachtgever: Werk Participatie en Inkomen

Auteur: Ranu Sewdas

r.sewdas@amsterdam.nl